

større Repræsentation, forekommer det mig, at denne Form for Forholdstalsvalgmaaden ogsaa aabner Adgang til det andet, som maa forlanges af en god Valgmaade, nemlig dette, at et Parti har Mulighed for at kæmpe sig frem. I det nuværende parlamentariske Liv, hvor der sædvanligvis sidder et parlamentarisk Ministerium, støttet til et Flertal, er det for et Mindretal ingenlunde saa forfærdeligt afgørende, om det har en Stemme mere eller mindre. Hvad der er afgørende for det — og derfor er jeg f. Eks. Modstander af bundet Omvalg — er, at det har Betingelser for Valg efter Valg at arbejde sig frem efter. Naar der nu er indført denne Form for Forholdstalsvalg, mener jeg, at man dermed har ydet Højre, hvad der er retfærdigt og rimeligt, og hvad der i hvert Fald er tilstrækkeligt til at underbygge Højre som et virksomt og stærkt Parti i vort parlamentariske Liv, noget, det jo, dels ved egen Skyld — maaske væsentligst ved egen Skyld —, men ogsaa til Dels paa Grund af Valgkredsordningen hidtil ikke har været.

Med dette Forholdstalsvalg er jo saa kombineret Valg i Enmandskredse. Jeg skal ikke udtale mig derom. Det er med Rette fremhævet, at det er det intime Forhold mellem Vælgeren og hans Kreds, som det gælder om at opretholde. Jeg er ganske enig i den Betragtning; det er en absolut værdifuld Indsats i et Forfatningsliv. Jeg maa maaske, da jeg lige har talt om Højre, her gøre opmærksom paa et Forhold, som ogsaa synes mig at være af Interesse i denne Sag. Højre er jo egentlig i Øjeblikket kun lokalt Talerør for København og Lyngby og Svendborg — ja, saa har det nu faaet Ærø. I Jylland har Partiet, saa vidt jeg erindrer, ikke en eneste Mand, som kan tale lokalt; det er en Ting, som altsaa nu heldigvis vil blive ændret ved dette Lovforslag.

Til Slutning vil jeg kun anstille nogle enkelte Betragtninger over det almindelige Præg af det Lovgivningsarbejde, som her ligger for os. Det er allerede af den ærede foregaaende Taler (Borgbjerg) — hvis jeg ved Taler forstaaer den, som holdt en længere Tale, gav en længere Udvikling — blevet antydet, at en af de gode Ting ved dette Lovforslag er, at det for Folketingets Vedkommende, for øvrigt ligeledes for Landstingets Vedkommende, ikke medfører noget Stemmespild. Det er det underlige ved denne Kombination af Valg i Enmandskredse med Forholdstalsvalgmaaden, at den synes at skulle føre til, at den enkelte Mand kommer til at lægge

Vægt paa sin Stemme; det er, ligesom den enkelte Mand drives til at sige: Nu er jeg med i denne Valgbevægelse for Valg i Enmandskredse, der samtidig vil hvirvle op i og interessere hele Kredsen; der bliver derved, som det ogsaa er sagt, en særlig Stimulans. Dette vil jeg for Resten benytte som Svar til det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen), som mente, at Forholdstalsvalgmaaden medførte en vis Slappelse hos Vælgerne. Det er maaske rigtigt i nogle Tilfælde, men jeg tror, at denne Kombination sikkert vil føre til, at Valgkampagnen maaske føres med endnu større Intensitet og Stemmeafgivningen udføres med endnu større Intensitet end nogen Tid før, idet man ikke blot kæmper for at faa sin Mand sat igennem, men samtidig kæmper med det Maal for Øje, at man, hvis man skulde lide et Nederlag, kan komme til at bygge det op, der bliver revet ned. Jeg tror derfor, at denne Valgmaade absolut vil virke stimulerende, og at man ikke vil kunne gøre den Indvending, som det ærede Medlem fra Skelskør netop paa dette Punkt rettede imod den. Her vil jeg have Lov til at gøre opmærksom paa en Tanke, som er noget af en Overtro, men som dog vist skal vise sig at være rigtig. Kvinderne skal jo have Valgret, og jeg tror, at netop denne stimulerende Indflydelse i Valgkampagnen vil medføre det sunde Fænomen, at vi ikke kommer til at se en egentlig speciel Kvindebevægelse; den politiske Bevægelse med de gamle Baner, de gamle Partier og de gamle Linier vil nødvendigvis paa Grund af Kampagnens Intensitet komme til at gribe Kvinderne, saaledes at denne Valgmetode giver en ikke lille Garanti for, at Kvinderne fra Begyndelsen bliver ført ind paa den sunde Vej ikke at danne Partier som Kvinder, men at gaa ind i de almindelige politiske Partier. Man kunde sige: Ja, men vil det ikke betyde, at politiske Nydannelser overhovedet ikke finder Sted? Vil der saa ikke blive Tab paa anden Maade? Jeg vil dertil svare: Det tror jeg ikke. Hvis der virkelig fandt en politisk Nydannelse Sted, som f. Eks. betød, at et bestemt Samfundslag vilde hæve sig, saa vil det vise sig, at den vil være i Stand til at sprænge de øjeblikkelige politiske Rammer og føre til, at der ligesom dukkede op af Folkehavet en ny Bevægelse; den Idé, den Interesse, disse Folk havde, vil være stærk nok, stærkere end Kvindernes Interesse i at gaa paa tværs af de gamle Linier. Det er netop det gode ved Valgmaaden, at den paa den ene